

Avui
La revista Barça Kids, amb el diari

Avui
Per només 9,95 €, el nou disc de Tomeu Penya

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

Procés obert

AVANÇANT • Anàlisi dels escenaris possibles que ens esperen durant el 2014 al cap d'un any del 25-N

Vol que Catalunya sigui un estat independent?

L'ANC concreta la pregunta de la consulta i la considera irrenunciable per al 2014 ■ P4,5

EL 9

Neymar abraça un Alexis que ahir va tornar a trobar la porteria ■ QUIM PUIG

L'eficàcia del bloc (4-0)

El Barça no nota les importants baixes de l'equip i s'imposa amb contundència al Granada

VOL VIURE AMB
#CATALUNYADIGNITAT

Protagonistes del miracle

El IV Congrés del Tercer Sector Social reunirà 4.000 persones per enfortir les apostes solidàries

P24-26

IV Congrés del Tercer Sector Social

Europa-Món

El llibre blanc d'una Escòcia sobirana

P11

Club del Subscriptor P12

ENGINYERS BCN

COL·LEGI D'ENGINYERS TÈCNICS INDUSTRIALS DE BARCELONA

Servei de selecció professional
Borsa de treball
Servei d'orientació tècnica
Publicacions
Assessories

Formació
Coworking
Guia de professionals
Servei de visat
Lloguer d'espais

www.enginyersbcn.cat

Consell de Cent 365, 08009 Barcelona
T 934 961 420, ebcn@ebcn.cat

Societat

La setmana de les estrelles Michelin

Cinc dels vint restaurants que estrenen una estrella són catalans, com ara Les Moles d'Ulldecona i el Malena de Gimènells

#CATALUNYADIGNITAT VOL VIURE AMB

Protagonistes del m

FUTUR Més de 4.000 entitats s'apleguen en el IV Congrés del Tercer Sector per enfortir la identitat
ALERTA Atenen més de 2,1 milions de persones i avisen que cal engrandir la inversió pública en polítiques socials

Sònia Pau
BARCELONA

Enfortir la identitat, els valors i les capacitats del tercer sector social; reclamar més i millors polítiques socials públiques en l'actual context de crisi, i enfortir l'aliança de les entitats socials amb els poders públics i els altres agents socials són els principals objectius del IV Congrés del Tercer Sector Social, que de dimecres a divendres aplegarà més de 2.000 persones al Centre de Convencions Internacional de Barcelona. A més de conferències i debats, a l'Àgora d'Experiències i a la mostra d'entitats es podrà comprovar com treballen aquestes més de 4.000 entitats que cada dia aixequen la persiana per atendre més de 2,1 milions de persones en risc o en situació d'exclusió. Cada cop es fa més evident que és la feina d'aquestes entitats la que, en temps de moltes penúries econòmiques, aconsegueix el miracle de mantenir la pau social.

El congrés arriba poques setmanes després que l'*Anuari 2013 del tercer sector social* demostrés que amb la crisi les entitats són les que són a la trinxera i han d'atendre més persones. "Fem molt amb poc. No es deixa d'atendre ningú", resumia a principis d'octubre la presidenta de la Taula d'Entitats, Àngels Guite-

ras, en la presentació de l'anuari, elaborat amb dades de finals del 2011. La foto que fa aquest estudi indica que, en quatre anys, van augmentar un 25% les persones ateses per alguna entitat: es va passar d'1,7 milions d'usuaris l'any 2007 a superar els 2,1 milions l'any 2011.

Aquest increment de feina, a més, ha coincidit amb una reducció del nombre d'associacions –de 7.500 a 6.800– i, alhora, en

"Sense una aposta social no hi ha igualtat", diu Àngels Guite-

ras, només dos anys s'han perdut 18.000 llocs de treball. La pèrdua d'entitats s'atribueix al procés de concentració en el sector i al fet que moltes han anat perdent la raó de ser, com és el cas de les que van sorgir per atendre les persones immigrants i no van tenir temps de consolidar-se, perquè la crisi les va enxampar sense estructures prou sòlides per resistir.

En el balanç, el que sí que augmenten són el nombre de voluntaris i també les donacions. Es pot concloure que els temps de crisi fan els ciutadans més còmplices de causes comunes. "Estic convençut que tots tenim la solidaritat a flor de pell i només cal rascar

Retrat del tercer sector social

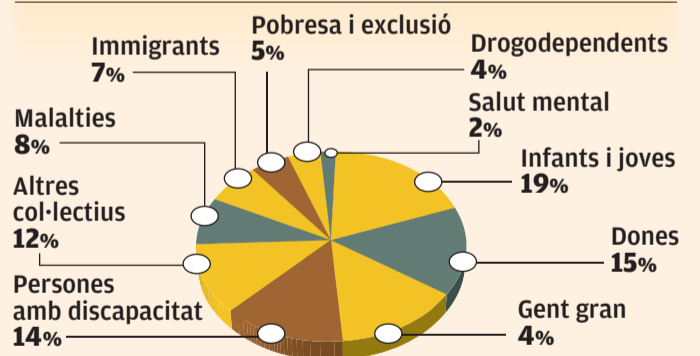
Reptes de futur

Idees clau

- ✓ Les entitats socials catalanes estan atenent més persones amb uns recursos similars als d'abans de l'inici de la crisi
- ✓ Continuar enfortint el tercer sector social per tal de donar resposta a les necessitats socials emergents
- ✓ El tercer sector social juga un paper clau en la cohesió social en temps de crisi
- ✓ La ciutadania està cada cop més implicada en el Tercer Sector Social. Però s'ha de seguir treballant per aconseguir més visibilitat del sector i la complicitat de la ciutadania

Organitzacions segons el principal col·lectiu destinatari

Any 2011

una mica perquè surti", deia la setmana passada el president del Banc dels Aliments, Antoni Sansalvadó, per presentar el Gran Recapte que es farà divendres i dissabte.

El tercer sector mou més de 300.000 voluntaris, un 23% més que el 2007. Pel que fa a finances, si l'any 2007 els diners procedents de fonts privades representaven un 51% del pressupost, al cap de quatre anys, ja havien pujat fins al 56%.

Deu bones experiències a tenir en compte

La crisi i els pressupostos ajustats fan que tant entitats petites com grans innovin i posin imaginació per poder oferir serveis i trobar recursos. El IV Congrés del Tercer Sector Social serà una bona oportunitat per conèixer a l'Àgora d'Experiències com s'ho fan per atendre més gent que es troba sovint en situacions molt al límit i com es fa amb menys recursos.

El Punt Avui comença una sèrie de reportatges que recullen algunes experiències explicades pels protagonistes; és a dir, donant veu a professionals i voluntaris de les entitats, així com als usuaris que se'n beneficien. La cooperativa Ergosum comercialitza una caixa regal amb propostes d'oci amb valors; el projecte Referents acompanya, a Girona, joves

tutelats o extutelats; les persones amb discapacitat dels serveis d'Ampans fan activitats de voluntariat; un projecte fomenta l'emprenedoria de dones a Salt; Coopmercat, una botiga d'alimentació al barri de Gràcia, té productes d'empreses socials; la Fundació Comtal posa imaginació en la formació dels joves i Llars Compartides busca un envelliment digne.

VOL VIURE AMB
#CATALUNYA DIGNITAT

Les xifres

6.800

entitats socials hi havia a finals del 2011 a Catalunya.

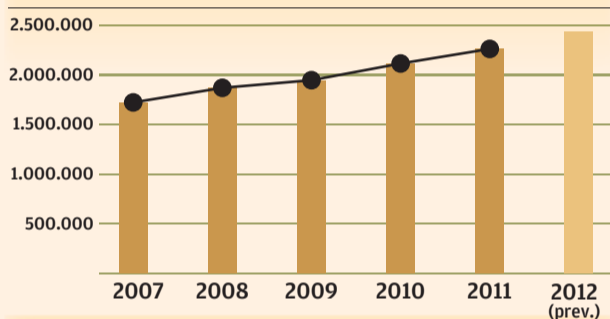
2,8

per cent del PIB català representa el tercer sector.

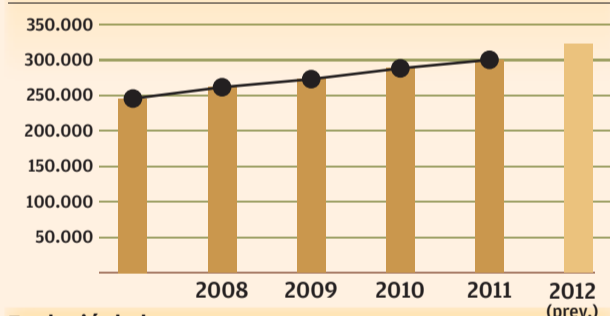
miracle

FONT: TAULA D'ENTITATS DEL TERCER SECTOR SOCIAL I OBSERVATORI DEL TERCER SECTOR

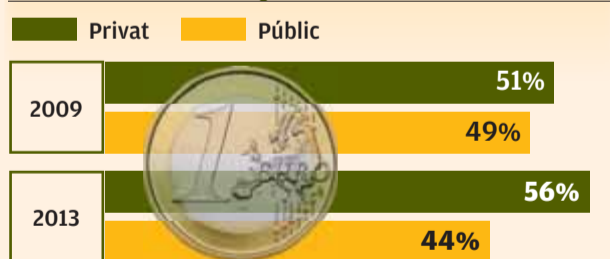
Evolució del nombre de persones destinatàries

Evolució del nombre de persones voluntàries

Evolució de les fonts de finançament

Assumint el paper de treballar per a la cohesió social, les entitats aprofitaran el congrés per fer front comú i reivindicar a les administracions més inversió en polítiques socials. "Sense una aposta social no podem tirar endavant un estat d'igualtat", planteja Guiteras, que alerta que "és un cerele viciós": "Es fan pressupostos amb retallades per disminuir el dèficit, però no creix el consum i hi ha contracció." "Ens continua preocupant

la pobresa, perquè es fa més intensa, extensa, crònica i propera. També ens preocupen les seqüeles de la crisi en moltes famílies", va afirmar el director de Càritas de Barcelona, Jordi Roglà, en la presentació de *Feina amb cor*, un nou programa per acompanyar els aturats de llarga durada a reintroduir-se al món laboral. El 23% dels catalans (840.500 persones) estan sense feina, i el 58% dels aturats fa un any o més que no treballen. ■

L'experiència Ergosum de Fundació MAP Ripollès és convertir mobles de la deixalleria en peces de disseny ■ EL PUNT AVUI

Oci amb valors

NOU • Ergosum crea una caixa regal amb 25 experiències de lleure fent activitats socials, culturals i ambientals **INGRÉS** • Es potencia l'economia social difonent projectes del territori i, alhora, s'obren vies de finançament

S.P.
BARCELONA

Elaborar galetes artesanes a l'obrador d'El Rosal a Tàrraga, fer de pastor a l'Associació Xisqueta als Pallars Sobirà. Anar de marxa amb la tortuga Emília, fer teatre, descobrir el món casteller, convertir en peces de disseny mobiliari abandonat a la deixalleria... Aquestes són algunes de les activitats de lleure que proposa viure la primera caixa regal del tercer sector social. *Ergosum, experiències per compartir* és un producte de la cooperativa Encís, que s'ha començat a comercialitzar pensant en Nadal i es presentarà a l'Àgora d'Experiències del Congrés de la Taula del Tercer Sector. "Es tracta de difondre projectes socials que ja funcionen al territori i promocionar-los com a regal que alhora promou els valors de proximitat, cooperativisme i economia social", resumeix la responsable de consum de la cooperativa Encís, Muntsa Prat.

De fet, el que es fa és empaquetar 25 opcions de lleure i vendre el

paquet, com ja fan Smartbox o La vida es bella amb experiències d'allotjament turístic, gastronomia o sessions de bellesa. "La principal novetat –subratlla Prat– és que es proposa un model d'oci basat en els valors, perquè es concep el lleure com un espai d'aprenentatge compartit i de creixement a través de jocs i d'altres activitats." També és nou que es dirigeixi a un públic familiar –amb infants entre 3 i 12

anys– i que totes les experiències estiguin organitzades des d'iniciatives d'economia social o per entitats del tercer sector social. En temps de crisi i de necessitat de posar-hi imaginació per trobar recursos, Prat destaca que participar en el projecte és

una nova via de finançament per a les associacions. "També obrim una nova via per a les persones que comprin l'activitat. Pots col·laborar amb un projecte fent-te'n soci, fent una donació o dedicant-hi temps. Ara, a més, hi pots col·laborar pagant a canvi de rebre una experiència." La caixa regal es podrà comprar a través de les entitats, en fires d'economia solidària i es negocia que es distribueixi en alguna gran cadena comercial. ■

Qui?
La cooperativa Encís treu una línia de productes per promocionar l'economia social

Què?
'Ergosum, experiències per compartir' és una caixa regal d'activitats de lleure

Com?
La caixa regal ofereix 25 experiències d'oci familiar realitzades per entitats del tercer sector

VOL VIURE AMB
#CATALUNYA DIGNITAT

Felicitats, Fanny

REFERENTS • Un projecte de mentoria busca a Girona més persones disposades a acompanyar voluntàriament joves en situació de desavantatge social en el seu camí cap a la emancipació **RELACIÓ POSITIVA** • S'acaba establint un vincle d'afecte molt gratificant per les dues parts que estimula actituds d'autoestima, de confiança i de superació de les dificultats

Carme Vinyoles
GIRONA

Anna: “Nosaltres ja ens coneixíem abans d'entrar en el programa, jo havia estat professora seva a domicili.” Fanny: “Sí, per raons que prefereixo no explicar, no podia anar a l'institut, em feia una por impressionant, no era capaç de posar-hi els peus.” Anna: “Li van proporcionar una atenció educativa a casa i és així que ens vam començar a relacionar.” Fanny: “En finalitzar les classes li vaig preguntar: «No ens podem continuar veient?» No volia que s'acabés.” Anna: “Li vaig dir que cap problema, que m'agradaria, era clar que ella necessitava més temps.” Fanny: “Algú de fora que està per tu, que es preocupa de com et sents, que et valora, que es recorda del teu aniversari... no sabeu què és tenir això!” Anna: “Es va anar creant un lligam entre nosaltres a mesura que l'anava tractant i em feia càrrec del que havia passat; li vaig agafar una gran estima.” Fanny: “Em va fer la primera trucada del dia: «Moltes felicitats Fanny»... I volia dir: «Estic contenta perquè fas anys, perquè t'esforces i estàs progressant.» En realitat el que em feia tirar endavant era que li importés a algú, que ella estigués al meu costat.”

Hem reproduït un petit fragment de la conversa molt espontània i més emotiva del que sabríem transmetre entre la noia de 18 anys Estefania López i la professora Anna Sarquella, de 38, participants, juntament amb unes altres quatre parelles, de la primera edició del projecte de mentoria Referents Girona, que té com a objectiu posar en contacte joves extutelats per l'administració i en situació de vulnerabilitat social amb persones disposades a fer un acompanyament voluntari per ajudar-los a adquirir confiança, seguretat en ells mateixos i, finalment, el grau d'autonomia necessari per viure amb dignitat. Com s'intenta assolir aquesta encomiable fita? Respon Maria Àngels Guiolà, responsable i dinamitzadora del projecte, amb molts anys

Anna Sarquella i Estefania López, fotografiades a la biblioteca del Centre Cultural Coma-Cros de Salt ■ LLUÍS SERRAT

de treball en centres residencials d'acció educativa (CRAE): “Es tracta de foragitar el fantasma de la solitud i de la desamparança anímica que amenaça la majoria d'aquests joves en arribar a la majoria d'edat.”

La mentoria hi pot jugar un gran paper, tal com es fa evident per la història de l'Anna i la Fanny, que ha anat venent inseguretats i fòbies, està treballant esporàdicament i té previst matricular-se a l'escola d'adults de Palafrugell per obtenir, finalment, el graduat escolar que li permetrà continuar la seva formació i

ajudar a altres persones amb problemes de la mateixa manera que l'han ajudat a ella. L'Anna també parla en positiu de la vivència: ha guanyat una amiga, ha pres consciència d'una realitat social molt dura i se sent gratificada davant els avenços de la seva *protegida*, que no es rendeix malgrat els cops que li ha donat la vida. Totes dues animen

altres persones a convertir-se en parelles de suport, per encarar-se amb el món amb una mirada oberta i solidària. Guiolà hi afegeix una condició per actuar com a referent: haver complert 28 anys. Feina seva és seleccionar i posar en contacte candidats i joves i fer formació, seguiment i avaluació dels resultats.

Inspirat en la llarga trajectòria de l'associació Punt de Referència de Barcelona, Referents Girona va començar a finals del 2012 amb una primera captació de cinc parelles –l'experiència d'una de les quals es presentarà al Congrés del Tercer Sector Social– i l'ajuda de l'àrea d'innovació de la cooperativa Suara. La Fundació La Caixa ha apostat econòmicament per la continuació del projecte, amb el compromís d'ampliar-lo fins a vint parelles, que es posaran en funcionament en dos grups de deu; el primer ben aviat, al desembre, i el segon a la primavera del 2014, quan s'aconsegueixin els mentors que encara fan falta. (Per a més informació i contacte: Maria Àngels Guiolà, tel. 608 73 11 30) ■

Qui?
El projecte Referents Girona, inspirat en la llarga trajectòria de l'associació Punt de Referència de Barcelona

Què?
Dóna suport a l'emancipació de joves extutelats per l'administració que es troben sols i vulnerables

Com?
A través d'una xarxa de mentors amb els quals poden confiar i dels quals poden rebre orientació per encarar la seva vida

IV Congrés
del Tercer
Sector Social